

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Peregrinus terræ. Fascicvlvs Myrrhæ Siue Considerationes Variæ Super
Plagas Et Vulnera Christi D.N. Itinerarium. Seraphinus. Civis coeli

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

cap. 1. De Magnificentia Iudicis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49469](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49469)

dicii. Quàm iucunda & gloriosa ea erit repræsentatio bonis: O quàm mœsta & miserabilis ea erit repræsentatio malis! De hoc ultimo actu differendum est de ultimis captivibus, in quibus tùm propter magnificentiam iudicis, tùm propter Assessorum qualitates, tùm etiam ob alias circumstantias, distinctè exponendas, clarè perspicitur, quàm merendus sit magnus ille dies, & quanto studio in hac vita nos præparare debeamus, ut in eodem dispositi compareamus.

Magnificentia Iudicis.

CAPUT I.

UT in præsentî capite exordiamur à magnificentia & excellentia Iudicis; ex septem conditionibus & circumstantiis, quarum sacri Evangelistæ mentionem faciunt, ista eruitur: ex excellentia Throni, Maiestatis, in qua Christus apparebit, ex Potestate, ex Gloria, ex Virtute, ex Angelorum comitatu, ex Vexillo Crucis, ex congregatione Gentium: *Videbunt Filium hominis venientem in nubibus cum virtute multa, & gloria, cum potestate magna, & maiestate, & omnes Angeli cum eo. Parabit signum Filii hominis in cælo, & congregabuntur ante eum omnes gentes.* Mar. 33. Luc. 21. Matth. 25.

Thronus.

EX rationabili cõiecturâ, nostro modo loquendi, affirmare possumus, quod sanctus Michael Archangelus, prove officii eius ratio & convenientia exigit, immediatè ante aduentum Christi iam iam in Mundum venturi, cunctis cœli incolis Domini sui sit indicaturus intentionem, quâ ratione, videlicet, is in publicum prodire, & Mundo apparere intendat magnâ cum pompa, talique apparatu, qualem nullus hastenus vidit, neque deinceps visurus est, ac modo insolito egressum è proprio Empyreici loco mediterur, quemadmodum alia

M 5

vice

Suarez 3. p. tom. 2. disp. 51. sect. 4. Idem loc. cit. sect. 3. Cornel. Matt. c. 25. vice fecit, quando propriae Matri in assumptione obuiam praecesserit. Praeterea omnibus intimis illi compareant sub specie & forma iucundissima, & sacrosanctae Humanitati Christum fieri possit, assimilari satagant, vestientur corporea, pulchra, decora ac resplendente.

Omnnes spiritus caelestes ex Choris & Hierarchiis, hoc recepto nuncio, sese exhibebunt primos, ut obediant Regi suo, compareantque multaturi gaudio: neque solum in assumptis consplendore & gloria coruscantibus se sistant, verum pro maiori solemnitate triumphi Christi multis aulæ pulsantes instrumenta decantabunt & encomia sui Salvatoris. Jussu deinde

8. Thom. opusc. 60. Suarez disp. 57. sect. 3. Abulens. in cap. 24. Matth. q. 176. Ducis caelestis militiae exercitus quidam Angelo caelo prodibit, in aëre thronum sedis inflatur nubibus formaturus, in quo sedens apparebit Rex gloriae. Subito magna Angelorum multitudo conspicitur caterua, qui, ut ita loquar, ad thronum admovebunt. Ingens formabitur ex illis representans speciem & formam alicuius sedulis, sub qua magnus constituetur numerus Angelorum ex choro Thronorum, ut thronum ad nuntium, qui in eos sedebit, moveat. Verum dum illi praetolantur aduentum sui Domini, conno-

Suarez l. c. nostantispect conditiones huius throni. Hae formam curus triumphalis efformata tres praehabebit conditiones: primo, erit lucidissima, *lucidior Sole*: & lumen hoc recipiet à lucis radice Christi prodituris. Pro maiori explicitio-

Dan. c. 7. num flammæ ignis: *Thronus eius flamma ignis* que unica duntaxat nubes erit, sed plures sunt *Matth. 24.* globatae, iuxta Divinum oraculum: *Videte hominis venientem in nubibus.* Ex quo liquet, quod ascensus eius in caelum: in hoc namque ab re nibe susceptus fuit: *Nubes suscepit eum ab oriente* in illo vero à pluribus suscipietur nubibus. *Sed aliquis: si Christus descendet in nubibus,*

Tostat. in e.
24. Matth
q. 180.
Marc. 13.
Luc. 21.

Luc. loc. 6.

Tostat. lo. 6.

S. Thom.
opusc. 69.

COPIA
DE RE
V. V.

fert sanctus Marcus Evangelista: cur igitur sanctus Lu-
cas loquitur in numero singulari: *Videbunt Filium ho-*
minum venientem in nube; Respondeo Christum descen-
surum in vna & pluribus; quia vna immediatè claudet
& tanget corpus eius, alia verò illud ornamenti loco
vndequeque circumdabunt. Insuper dubitant alii, an
nubes illa quæ immediatè claudet corpus Christi, sit fu-
tura eademmet illa, quæ ascendit in cælum. Sunt
nonnulli, qui respondent affirmatiuè, ducti verbis Ev-
angelistæ: *Quemadmodum vidistis eum euntem in cæ-*
lum, sic veniet: ergò in eadem nube conseruata, aut re-
producta. Verum communis opinio est, eam fore
diuersam; vnde illud (sic) *non determinat modum, sed*
adum tantum ascendendi & descendendi; & vult dicere
Evangelista, quod, sicut in cælum ascendit Christus
Dominus noster; ita descendet, licet diuerso modo &
apparatu.

Secunda conditio. *Erunt nubes non solum lucida, sed*
procellosa spirantes ignem & fulgura in impios. Sicque ea-
dem nubes delectabilis, grata & iucunda erit oculis Iusto-
rum; horrida verò, terribilis & ingrata oculis impii-
orum.

Tertia conditio. Erunt nubes sacrosanctæ & sacratæ
per contactum sacratissimi corporis Christi, ac propter
ea huic Diuino vsui solum dedicatæ: vnde terminato
earum officio, finito ac completo Iudicio, statim
ac Christus ab eis recedet, resoluentur in materiam
primam; nec ad vllum alium vsum deputabuntur. Ex
omni igitur parte hæ nubes dignissima sunt, ac
nobilissima. Primò *propter originem*, quia aut im-
mediatè à Deo per creationem, aut ministerio An-
gelorum productæ sunt, nec suum principium à terra
deducunt & agnoscunt, quemadmodum alia nubes ex
vaporibus & exhalationibus terrenis formatæ, quæ
eo tempore cessabunt, quo cessabit motus cælorum.

Secundò, sunt etiam nobilissima *propter materiam*, quæ
aut erit de nouo à Deo creata, aut erit substantiæ aëreæ
aut erit de nouo à Deo creata, aut erit substantiæ aëreæ
iam renouatæ & perfectè purgatæ per ignem, &
quasi ad gloriosum quendam statum eleuatæ propter
augmentum luminis. Tertio, nobilissima quoque
sunt *propter officium*, quod est totum sacrum & Diuinum,
Hinc

Hinc undique repletæ erunt spiritibus beatis
 Deo Vno & Trino, qui tanquam Judex prius
 Judicium accedet, sed modo incognito & in-
 cognita repletæ denique Humanitate Christi in statu
 & glorioso eadem vestitâ Gloria, cum qua nunc
 in cælis. O Nubes gloriosa & benedicta, qui-
 bus exprimeret poterit dignitatem vestram? qui-
 bus in vobis & titulis vos condecorare & appellare
 appellabo vos curtus nobilissimos Triumpho-
 rum & Divinissimi Christi, sedem & thronum
 Divinae Maiestatis, tribunal Divinae Justitiæ,
 sedem procedet Judicium rationalis naturæ:
 Oratores, qui gloriam exponitis Divinarum pro-
 phetiarum, proclamatis Christi Divinitatem, eumque
 esse Deum & Hominem demonstratis: manifestatis
 finitatem eius potentiam, infinitam iustitiam, &
 misericordiam. Vos estis specula lucidissima
 his namque boni æternam suam contemplant
 tatem, mali æternam miseriam. O quantam
 invidiam status vester totus Divinus, non tantum
 humanus! O quam lubenter vos imitaret? De-
 rem animæ meæ, ut ad imitationem vestram
 Christi sedes, habitaculum & templum Dei, non
 exequeretur munus & officium, alium non inter-
 ventum, quam ut totam se impenderet servitio Dei
 non nisi Angelorum frueretur societate & com-
 munitate, eam mouerent, ducerent, & custodirent firmam
 bilem semper in Divino amore. Hæc de Divino
 non Angelorum ministerio fabricato sufficienti
 cælestes spiritus aliam adhuc, & hinc similem
 materia formabunt sedem imperialem, quæ pro-
 pter inserviet sanctissimæ Matri: quia nunquam
 Matre. Est ab æterno prædestinatus lesus, & cum
 Est incarnatus, sed de Maria. Reclinatus
 sedio, sed à Maria. Adoratur ibi à vobis
 lesus, sed simul cum Maria. Pendet in cruce
 sed prima iuxta crucem Maria. Resurgens pro-
 ruit Maria. Ascendit in cælum, sed ut promittit
 dona Maria. Sedet ad dextram Dei, sed confidit
 tro Mariâ. Denique venturus speratur ad iudicium
 quis non etiam cum illo venturum, atque etiam

Cathar.
 lib. 1. de
 Concept.
 B V. p. 6.
 mihi 16.

...suo: laeri contemplatur Mariam? Ergo nunquam
...line Matre: ubi erit filius, ibi & Mater erit: ubi
...ibi Maria. O Dignum nexum & copulam nun-
...am in aeternum separandam!

Beata, figura Beatissima Mariæ Virginis, col-
locata fuit in throno particulari ad dextram Salomonis
...: *Positus est thronus Matri Regis, qua sedet ad
extram eius.* Idem asserendum est de throno Matris
Dei, eum collocandum fore vicinum throno Christi, &
ad dextram eius. Siquidem omni ratione & humanæ
& Divinæ consentaneum est, ut filius honoret Matrem,
sic die illo compareat quoque B. Virgo Maria ad glo-
riam & consolationem suorum devotorum clientum.
Quod gaudium, quam lætitiâ & iubilum tunc per-
cipere vobis visâ Reginâ & Matre misericordiæ: à
qua, & per quam eam, quam adepti sunt, agnoscent
bonam? Qualem tristitiam, & internum cordis cru-
entum sentient mali, videntes B. Virginem noniam
Matrem Misericordiæ, sed Matrem Iustitiæ effectam,
consistentem filio, eiusque Iustitiâ magnificentem?
Hic erit secundus thronus, post thronum Christi. Infra
...formabunt Angeli adhuc alios thronos in situ infe-
...ri, in quibus sedebunt Christi Assessores, illi, nimirum,
...ancti, qui simul cum Christo iudicabunt, ut mox dicetur.
Finitâ hac primâ functione Angelorum alii remane-
...nt in custodia throni Christi, alii suum adibunt Du-
...em & Principem operis sibi impositi intimentes exe-
...utionem. Tum S. Michael visâ cœlesti suâ militaria
...rdinem iam redacta, & pompose adornata, ut Chri-
...tum in glorioso suo triumpho committetur, monebit Re-
...rem suum & Dominum, quod iam parata sunt omnia.
...et ecce ordine procedunt Angeli, resonant undique tu-
...be, sonus auditur cœlestis aula: melodia; ultimo loco
...Christus cum Matre sua, penetrat cœli: s. veluti eos-
...dem penetravit in Ascensione sua. Cuncti cœli ciues
...& incolæ comitantur, omnes ei applaudunt, nec vnus in
...cœlis remanet, egrediuntur omnes, civitas Dei rema-
...net deleta; & terra mutatur in cœlum. Ascendit
...Christus thronum suum, ubi & suam Virgo Deipara.
...tuber & præcipit cæteris Angelis S. Michael, ut paulatim

3. Reg. 2.

UNIVERSITÄT
PADERBORN

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tostat. in
Matth. c.
14. q. 179.

tim & regiâ, quâ par est, grauitate moueant thronum
orsum ad eum usque locum, in quo Christus redire
dicaturus, idque subito executioni mandabitur.
usque de prima circumstantia, videlicet, de Ma-
ria Judicis, qua resultat ex dignitate throni,
secundâ de Maiestate.

Maieestas.

Matth. 25.

Cum venerit Filius hominis in Maiestate sua,
quâ magna sit Maieestas Christi externa & ter-
renâ in qua ventur⁹ ad Iudicium apparebit, facile ex-
ternâ potest. Venit, ut cognoscatur Deus: venit
nifestetur eius Diuinitas: venit, ut Muodo in-
eundem, qui fuit Crucis affixus ligno, tanquam
probrium hominum & abiectionis plebis, esse ve-
um, Regem & Dominum omnium creaturarum
tius Vniuersi Iudicem: vnde habet in ve-
in femore suo scriptum: *Rex Regum, & Domi-
nantium*. Igitur Maieestas erit, non humana, & ter-
ri hominis, sed Diuina, & vniuersi hominis Dei. Ma-
ieestas erit, ut, opinione Doctoris Angelici, peccato-
iam & infideles, absque eo, quod videant Diuinitatem
Christi, & destituti etiam fidei lumine manifeste
sint, Christum esse Deum, propter signa, quæ
bunt, Diuinitatis manifestissimi: *Etiâ impij
cognoscent Christum esse Deum, non ex inspectio-
nitatis, sed per manifestissimam Diuinitatis in iudicio*

S. August.
apud D.
Anton. p. 4
11. q. 12.
Psal. 21.

Apo. 19.

Add q. 90.

Tostat in
Matth. c.
24. q. 184.

Hac Maieestas Christi Leo digna credenda
cialiter ex apparatu externo, in quo apparet. Ho-
men Maiestatu aliud non significat, quàm *Magnitudo*
status: vnde Maieestas idem est, quod *maior* & *ma-
gnus*, ut propterea non omnibus competat, sed
& dignissimis Personis, quales sunt Reges & Imperato-
res. Ergo si apparatus & status, in quo Christus
in conspectum omnium, in die Iudicii, est in ma-
gnâ finitâ pompæ & magnificentiâ, infinita quoque
Maieestas, in qua apparebit. Ad statum & apparatum
ternum Christi pertinet, primum ornamentum & p-

exhibitio nubium, que iuxta mentem Origenis, erunt
 materia cœlesti, vnde dicuntur, *nubes cœli*. Quia
 remadmodum Christo ingrediente ciuitatem Hiero-
 ymitana, fideles prosternebant veltimenta sua in ter-
 ram, vt supra eadem graderetur & ambularet Saluator ;
 eodem hinc Mundum inferiorē ingressuro, Angeli
 r aërem cœlestes spargent nubes, vt supra eas Christi
 cedat, & veluti scabella pedum eius ipsi inseruiant. In
 hoc dominio, nubium Christus suam etiam monstrabit
 ciuitatem, quodque Homo sit & Deus simul, habens
 & potestatem vniuersalem super omnia ; *Ostendens,*
quod etiam nubes obediāt ei. Multum in super iudicis Ma-
 iestati confert grauitas motus, qua se mouebit ad lo-
 cum iudicij. *Ad istum apparatus pertinet, quod ve-*
nit de celo successione morosa, id est, eā cum grauitate,
in regiam decet Maiestatem. Quia si in momento
 descendens fieret Christus in loco determinato iudicij,
 non videretur venire, veluti referunt Evangelistæ, sed
 venisse, neque sciretur, ex quo loco, an de terra, vel de
 celo veniret.
 Secundō, ad Maiestatem, & extrinsecum Christi ap-
 paratum pertinet multitudo familiarum & aulicorum ;
 multitudino populi dignitas Regis & excellentia ali-
 quos Principis speciatim elucet & manifestatur. Equis
 innumerabilem Angelorum numerum, qui Christi ser-
 uio & obsequio attendent, enumerare poterit? Millia
 illorum Angelorum per aeris caput ad cœlum vsque
 spectatorum conspiciuntur, & omnes in corporibus So-
 lis instar radiantibus comparebunt. De famulis & au-
 lis Regis Salomonis legitur, quod omnes splendidis
 vestibusq; induti vestibus, & *Capilli eorum erant*
auri ramentu aspersi, vt ad solarem radiorum contactum,
algorē capite eorum reflecteretur. Ast longē maior &
 splendidior erit pompa aulicorum Christi : non tan-
 tum caput & crines, verum & corpora eorum in splen-
 dore lucem Solis superabuot. Vidit Daniel Propheeta
 Christum iudicem cū Maiestate sua throno insidentem,
 & vt pompæ illius apparatusq; magnificentiam descri-
 beret, statim subiungit : *Millia millium ministrabant ei,*
centies milles centena millia assisteabant ei, & cuncti re-
uerentes

C O N S I
 D E R E I
 M O V

Orig sup.
Matth. a-
pud Tostat.
q. 182.
Tostat. in
Matth. c.
24. q. 178.
Tostat. in
Matth. c.
24. q. 184.
176.
Proverb. 14
Joseph
Hebr. lib. 8
de Antiq.
c. 7.
Dan. c. 7.

uerentes & amantes dulce decantabant epitheta
nuptiarum inter Christum & Ecclesiam celebrant
quia adueniebat ut Judex omnium, & ut sponsus
marum electarum. Et quid mirum est, tot excelsis
parere spiritibus, tot generosos caeli principes &
tantamque multitudinem Cherubimorum & Seraphi-
corum, qui prostrati, humiliati & quasi in tribunalibus
sibi reuerentur & adorent praecelsam Mundum
ecclesiam, vniuersalem creaturarum omnium Iudaica
maiestate suae gloriae confidentem! Audite

Matth. 25. illae Angelicae suavissimae & dulcissimae: *Ecce sponsus
venit, exite obviam ei.* Ecce sponsus animarum
ratus gentibus, gaudium beatorum spirituum
caelo venit in terram, ut sponsam suam Ecclesiam
matrimonii foedere iungat. Venit gaudens &
venit in abundantia suae gratiae: venit in vnicuique
bonum, vnicuique Deus, vnicuique Amor, vnicuique

Theff. 6. 4. Sponsus: *Exite obviam ei.* Et quo modo? *Re-
det Apostolus: Rapiemur in nubibus obviam
aura.* Considerari potest, Angulos custodes
caelo descensuros, ut reuerentur sponsas
quemlibet speciali honore eam excepturum, &
staturum in splendidissimo ac lucidissimo nubis
caelum usque, quae ei ad custodiam suam deponit

Caribus. O beatum Christi occursum! O felicem
piemur in nubibus: o praedulcia verba! *Obviam
ad nuptias, ad delicias, ad festum, ad gaudium
num.* Et subiungit Apostolus totius felicitatis
plemendum: *Et sic semper (id est aeternaliter) cum
no erimus)* & cum hac gloria & plenitudine omni
per totam aeternitatem regnabimus cum Christo
cum Domino: nil maius aliquid dici aut extogitari
est: *semper cum Christo:* quod est idem dicere, *semper
mari quodam & oceano dulcedinis, suavitate
voluptatis, & semper, in aeternum, & ultra, sine fine
ciudit sententiam suam Apostolus: In aeternum
inuicem in verbis istis.* Nemo sit, qui in alio
spe: et consolationem suam, non in possessione
terrenorum; sed seipsum consoletur duntaxat
magno illo iudicii die, eundi obviam Christo.

etiam hac distio, *inuicem*: Si videtis proximum ve-
 strum in tribulatione & afflictione constitutum, cum
 hac spe consolamini, dicendo: noli te nimium contrista-
 re, hac enim tua tristitia conuerteret in gaudium: *quia*
semper cum Domino erimus: & quando alios conspexeritis su-
 perbos, arrogantes & in bonis presentis vite suam
 collocantes spem & consolationem, liberè eis dicite:
 nolite in hac spe gaudere, sed gaudete potius, quod *sem-*
per cum Domino erimus: O felix nuncium: o beatam
 spem! Beatior est, qui in vita hac dicere poterit: *sem-*
per cum Domino erimus, viuendo semper in presentia &
 unione cum Deo. Securus ac certus erit de presentia
 visionis, qui in hac vita habuerit presentiam fidei. Et
 hac desertio & obsequio, quod Angeli Christo Do-
 mino in futuro Iudicii die exhibebunt.

DE ADORATIONE.

*Quam Angeli & alia creatura Christo
 D.N. exhibebunt.*

Mensas Maiestatis Christi monstrabitur etiam in
 communi & vniuersali omnium creaturarum applau-
 ditu. Cuncta creatura Christo applaudent, omnes eum,
 Regem & Dominum suum, adorabunt: alia spontè
 & ex amore, veluti boni & iusti; alia coa-
 ctè, veluti mali & impii. Quam gloriosum erit videre
 gaudium & iubilum Sanctorum & Angelorum, quo ad-
 orabunt Dominum & Patronum suum! Scriptum est:
Cum iterum introducit primogenitum in orbem terra, di-
cent: Adorent eum omnes Angeli eius. Primà vice, vi-
 uentibus nonnulli voluit, adorarunt eum in Incarnatione: Se-
 cunda adoratio gloriosior erit in Iudicio vniuersali.
 Omnes, & Sancti, & Angeli prosterneant sese ante sanctos
 pedes, sacra illa vulnèra osculabuntur, deponent
 coronas suas ante thronum Christi: *Mittebant coronas* Apoc. 4.3.
 suas ante thronum, quo innuit, eorum salutem & glo-
 riam, non ipsorum, sed Christi opus esse: *Domini est sa-* Alia litt.
 Thom. Posterior. N lus Psal 3.

CONSILI
 DEREI
 m. I
 O. V.

Apoc. 6. 7.

lus, Domini est saluatio: nostra salus, non à nobis
Deo est: Solus Deo nostro, qui sedet super
attribuatur gloria Dei, qui sedet in throno
luz. Peractâ adoratione, Christus propius
eos subleuabit, admittetq; ad suos per charos
& oscula pacis, cum infinita dulcedine & con
Sanctorum. Post adorationem Christi adorant
nam suam Virginem Deiparam, tanquàm veram
turalem Dei sui Matrem, dicentes: Benedicta
mina, in æternum, & Maiestas tua in seculum
gentibus preparatis ad escam, & de manibus
tuum nos, liberauit nos gratia tua: quia tuâ
gratiâ, protectiõne, & intercessiõne eripisti
rocibus Tartari leonibus, qui animas nostras
re desiderabant; Te dicit laus, te decet imper
virtus & gloria in seculorum secula, Amen.

S. Bona. in
Psal. B. V.
Psal. 3.

In hoc adorationis actu præsentem erunt,
cœlestis aula cantores, Et canentes in citharis
tabuat: Dominus conterens bella, Dominus
nimirum: Christus victor gentium, Christus
tor hostium, Christus triumphator in bello,
expugnauit Infernum, Christus superauit & pro
omnes suos inimicos,

Judith. 6.
18.

DE ADORATIONE

Quam Demones, omnesq; damnati
D. N. exhibebunt.

VERUM, quàm funestum, triste ac horre
spect. eulum ex alia parte, videre adorationem
exhibebitur Christo ab inimicis eius: à filiis pecc
Accedent Angeli beati, fidelissimi Diuina iustit
stii, ac miseros capient damnatos, tam Hæm
Demones: hi namque cum comparebunt in corp
assumptis turpissimis & monstruosissimis, ad
corum confusionem, & vt oculis corporeis ab
conspiciantur, & carnis igneis conuocentur ad

Cornel. in
Matth. 2. 21
Iacob. 2.

Diuini iudicis, vbi credent & contremiscunt (*credunt*
 & *contremiscunt*) sed multo magis experientur in seipsis
 veritatem & immensitatem Diuinae Justitiae confitebun-
 tur propria retinente voluntate, ac rationibus, signis, &
 expectantia conuicti, quod ipse (*Christus est Deus*, quod
 patens iudex est Filius aeterni Patris, quodque vicina
 ei assistens Regina sit Virgo Deipara, & sanctissima Ma-
 ter eius; & credentes adorabunt, & adorantes vlabunt,
 et clamabunt, vociferabuntur, blasphemabunt, statum suum
 & conditionem detestantes condegnantesque. Ecce verifi-
 cabitur Diuini illud oraculum: *Ponam inimicos tuos sca-* *Psal. 109.*
bellum pedum tuorum. ponam, inquit Pater aeternus, om-
 nes inimicos Christi Filii mei, vt scabellum sub pedibus
 eius, & filii inobedientes, contumaces & rebelles pae-
 ni, inferri adiudicabuntur. *Vbi Christi pedibus perpetua*
comprimantur, & poena aeterna mulctabuntur.

In hoc vniuersali applausu & adoratione creaturarum
 gaudere debemus cum nostro Iudice, quia. *Omne genu* *Phil. 2.*
flexatur illi, & caelestium, & terrestrium, & infernorum.
Omnes gentes, quae unquam fecisti, venient, & adorabunt *Psal. 8.*
terram, Domine, & glorificabunt nomen tuum. &c. vt
 Dominum & Regem inuum, & in Regno natura, & in
 Regno Gloriae agnoscerent & confitebuntur. Concede,
 Domine, nobis gratiam, vt die illo tremendo te adore-
 mus tanquam filii obediens, & non, vt ferui rebelles &
 contumaces: propria & voluntaria sit nostra adoratio, *S. Aug.*
 non coacta & violenta: sumus cientes & subditi tui in
 Regno Charitatis & Amoris, & non duntaxat in
 Regno potestatis tuae & domitii.

Haec sunt motiua & signa, e quibus aliqua ex parte
 cognoscere possumus imensam Christi maiestatem.
 Verum his etiam omnibus omissis, solum sufficeret fol-
 gens Diuini vultus aspectus. Etenim quando Christus
 adhuc morabatur in terris, vbi maiestatem Diuinitatis suae
 occultabat, *fulgor ipse & maiestatis & diuinitatis occulta* *S. Hier. in*
in humana facie relucebat: & tale erat lumen illud, vt non- *Matth. 6. 9.*
 nisi ab inhabitante Diuinitate Humanitati personaliter
 vultu provenire potuerit: quaedam magis in extremo iudi-
 cii die, quando non in humilitate, sed in maiestate, non ad
 ecclesiam, sed ad manifestandam Mundo Diuinitatem suam ve-

COPIA
 DERRE
 17
 O V

comparebit totus lucidus, & cunctis celestibus
 lucidior? Si corpus alicuius Beati pro
 lucidum, & tamen claritas eius solum redanda
 ma: quanto lucidior & splendidior se in
 dabit vultus & totum corpus Christi, quando
 eius derivabitur à Divinitate, & ab Anima: pro
 quam, non ab Anima gloriosa duntaxat, verum
 Diuinitate, quæ est principium & fons omnis
 claritatis, à quo dependet lumen & claritas
 Animæ? Merito igitur de Corpore Christi
 iestatis suæ constituto dici potest: *Quod per carnis
 uinitas foris illuxit, & Diuinum illud lumen
 vultu Christi emicabat, erat quasi relucens*
 Hæc de Maiestate Judicis: nunc dicetur de
 state.

S. Tho. 3. p.
 9. 4. 5. a. 2.
 S. Aug. de
 mirab. sac.
 script. c. 10
 S. Hier. ubi
 sup.

POTESTAS.

Luc. 21 **V**idebunt Filium hominis venientem in nubibus
 Potestate magna. Potestas, quam Christus
 Judicii exercebit, conformis erit Maiestati: quæ
 modum hæc maxima erit, quam vnquam
 hibuit: ad eundem modum maxima erit illius
 Tunc dicere poterit, actuali eam commo
 entia: *Data est mihi omnia potestas in Cælo & in terra*
 quia potestate Iudiciaria cælum terramque
 retribuens præmium & pœnam æternam.

S. Tho. 3. p.
 9. 9. a. 1.

Hæc potestas Iudiciaria communis est toti
 simæ Trinitati: at per appropriationem competi
 quia ad iudicandum requiritur Sapientia, & Filius
 Sapientia genita à Patre: non solum in quantum
 sed etiam in quantum Homo, & talis Homo
 Personæ vnitus, Christus hanc adeptus est potestatem
 ac propter quatuor titulos: *Ex vnione Personæ, & ex
 pitis dignitate supra omnes Angelos & homines: & ex
 nisudine Gratiæ habitualis: & ex merito Passio*

S. Tho. loc. c.
 a. 3.

Apoc. c. 3.

moitis suæ. *Ego vici, & sedi cum Patre meo, & me
 eius: quia vici inimicos meos, & iniuste iudicatus
 in Ioan.*

inducat, qui iudicatus est. Merito Iudex est, qui fuit sub
 iudice; merito iudicat, qui iudicatus est. Hic iam
 considera diuersitatem status, diuersitatem Iudicii:
 Christum iudicatum, Christum Iudicem: Christum an-
 te tribunal Iudicum, & totum Mundum ante tribunal
 Christi: Christum iniuste morti adiudicatum, & Christum
 iuste vitæ & morti adiudicantem totum Vniuersum, &
 Angelos & homines; Christum iudicatum, obiectum sum-
 mæ confusionis, & Christum Iudicem, obiectum sum-
 mæ gloriæ.

Eccè hisce exemplis docet nos Christus medium
 gloriæ, viam vitæ: Vici, & sedi, ait Christus: quasi di-
 ceret: meritum Crucis meæ est præminium gloriæ meæ; *Apoc. 3.*
 tale & totum sit, oportet: *Qui vicerit*, qui meis inhæse-
 rit vestigiis, qui crucem meam amplexatus, meumque
 exemplum secutus & imitatus fuerit, reddam eum pote-
 statis meæ Iudiciariæ participem; eique dabo thronum
 meum, non in futura vita duntaxat, sed etiam in præ-
 senti, & hic pacis, quietisque thronus erit, quo omnes *Alcazar*
 illi gaudebunt, quotquot meis obtemperabunt præce- *in Apoc.*
 ptis & mandatis, ac meæ sese conformabunt voluntati.
 O qualis est iste thronus! O fœlicem sedem! O sedem
 regalem & imperialem! in quâ anima, veluti Regina,
 sedet, constituta in pacificâ possessione Regni sui do-
 minatur cunctis inimicis suis, tum externis Mundi &
 Inferni, tum internis prauorum motuum, inordinato-
 rumque affectuum.

FORTITUDO.

*T*unc videbunt Filium hominis venientem in nubibus *Marc. 33.*
 cum virtute multa (alia littera, cum fortitudine ma-
 gna). Virtus fortitudinis est virtus quædam addens
 animum & valorem ad fortiter & sine timore dimican-
 dum cum inimicis. In hac virtute singularem se exhi- *2. 2. q. 123.*
 bebunt Christus Dominus noster in die Iudicii: quia cru-
 deliter sumet vindictam de Adversariis suis, eos proster-
 net, & in nihilum rediget solâ admitandæ potestatis suæ
 visione. Neque ad Infernum vsque differet eorum
 pœnam

Suarez
disp. 57.
sect. 1.

pœnam & cruciatum; sed priusquam abripiantur
cula, & in horreos illas Inferni cauernas, te
ignis in hac vita persequent. Quapropter
ipsum precedet, & inflammabit in circuitu
& circumquaque adiuer peccatores, ut, quem
corpora beata, priusquam subirent paradisi
lesti incipient gaudere gloria; ita miseriam
tequam in Infernū agantur præcipites, patiantur
& cruciatu ab igne.

GLORIA.

S. Tho 2. 2.
q. 113. a. 1.

Videbunt Filium hominis venientem in
cum virtute multa & Gloria. Christus ad
veniet, non tantum multā instructus virtute &
ne; verum etiam multā præditus Gloria. Et
plex erit, extrinseca & intrinseca. Illa Gloria
cum laude notitia: est gloriosa quædam cog
laus alicuius hominis virtute præditi. Et hæc
dabitur Christo ab omnibus in summo gradu
lum a sanctis Angelis & hominibus; verum et
impis & Dæmonibus. Illi exaltabunt & gloriam
Christum in misericordia, & hi, etiam nolent
gnificabunt eum in Iusticiâ.

Ultra hanc extrinsecam gloriam, aliam habet
trinsecam ex dotes beatis corpori glorioso
pronementem: & hæc dotes eo magis es sunt
beatis alicuius gloriosorum corporum, quò gloria
Christi magis excedit gloriam Animarū reliquarū
storum. Inter omnes dotes Impassibilitatis, im
tis, & subtilitatis effloret ac eminebit dos clar
quæ simul erit effectus & causa: effectus gloria
Christi, & causa omnis claritatis, quæ carere

Suarez 2. beata prædita sunt: siquidem per claritatem
10. 3. p. disp. cetera corpora clarificabit. Ultra claritatem
48. tam Humanitatis Christi, quinque instar
Recup. in 1. simorum siderum comparebunt quinque
p. lib. 6. q. vuheta, utpotè, fontes & causæ omnis Gratia
19. n. 4. rie in omnes Sanctos redundantis. Quia, illi

...aiffimz illa: plaga: fuere causa meritoria & moralis
...alutis nostrae, cunctorumque effectuum Gratiae &
...dioriae; itaque conueniens est, vt sint causa effe-
...tua & physica: quia, iuxta principium Scoti, quod
...on implicat, & ad maiorem Christi adducit gloriam,
...Christo concedendum est: eigo cum non implicet hae
...au salta: physica in cicatricibus Christi, us concedatur,
...porret.

Inquit S. Thomas, vtum Christo conueniat habe- *S Tho. q.*
...e dotes. Et respondet negatiue: quia Christus est *95. a. 3.*
...ponus, & Sponto conuenit dare, non recipere dotes:
...t qui Ecclesia & alii Sancti, qui sunt sponza, recipiunt
...dotes. Loquitur nihilominus sanctus Doctor de do-
...bus solum, quod ad nomen: quia res significata, vt
...ant qualitates gloriosa, modo eminentissimo, ac pro-
...ndè eminentiori, quam reliquis Sanctis, competunt
...Christo: tamen hoc nomine dotis minimè appellari
...beant, vt dictum est. Ad eundem modum deter-
...minat idem Sanctus Doctor, quod, quamuis Christus
...erissimè fuerit & Virgo, & Martyr, & Doctor, non ta-
...men ei attribuendae sunt Aureolae, sub hoc nomine *q. 96. a. 8.*
...Aureolae, quod dicit diminutionem & imperfectionem
...ictoriae. Habet igitur significatum nominis, at non
...ub hoc nomine, quod dicit imperfectionem.

OYSTI
DEREI
D. I
O. V

Vexillum seu signura Crucis. *Matth. 14.*
Tho. V Val-

Tunc, nempe, in extremo Iudicii die, *parebit signum* *lib. 3. p. 18.*
Filius hominis in caelo, quod est signum sancta cru- *Jacob. Bol.*
is. Sanctus Chrysostomus cum nonnullis aliis moder- *de Cruce*
is existimat hoc signum non fore aliud, quam idem sa- *lib. 6. c. 8.*
rum lignum, cui Saluator noster affixus fuit. Crucem so- *S. Chrysost.*
lam non relinquet in terra; sed secum eam leuabit ad cae *Hom. de*
lum. Alii, etiam non amplectantur hanc opinionem, *cruc. &*
non tamen eam censent esse erroneam; sed quod sine Latrone,
errone dici potest: quia, licet non sit ex reuelatis non *Cornel in*
repugnat tamen reuelatis. Plurimae ad sunt rationes, Matth. 14.
ob quas sancta Crux in caelo comparebit, siue sit illa
eadem, cui Christus suffixus fuit, siue alia ab Suarez

M 4 *Angeli diff. 57. a. 2*

Angelis fabricata ex materia aurea. Primò, victoria
tur, quod per crucem promeruerit gloriam sui, & nomen
nominis sui exaltationem, dexteram Patris, & ineffe-
riam potestatem super omnes rationales creaturas. Cru-
cundo, vt manifestetur, quod sit vniversalis conser-
uator, Dominus, non solum, vt Deus, propter creaturam, &
rum etiam, vt Homo, propter redemptionem nostram. A
Cruce factam. Tertio, ad consolationem bonorum
quia à Cruce, & per Crucem promanare fatentur cog-
noscunt suum bonum, & Gratia & Gloriam. Quarto, quan-
tum ad confusionem reprobatorum, inimicorum eius ac
Christi. Quapropter statim ac crux sancta apparetur.

S. Matt. l. c. inquit S. Evangelista: *Tunc plangent omnes Terreni*

Abulens. in nate bonis terrenis adhæsere. Tunc dicent miserum

Marth. c. catores: *Montes cadite super nos, & intra vilces*

24. q. 273. nos recipite: obtutum nostram in Crucem

mis exalratam summoque odio à nobis habitam

non audemus. Ecce inscriptam ei legimus

mnationis sententiam. Hoc idem lignum,

nobis vitæ fructus producere debebat, causa nobis

petuæ mortis erit. Hæc reprobatorum meos erit

dis affectus; verum longè diuersus erit affectus

rum: cuncti Sancti viso crucis signo iubilabunt

iubilo exultabunt, adorabunt principium & finem

tis suæ, Redemptorem laudabunt, eique gratias

rent, quod per sacratum illud lignum ab æternitate

iplos liberauerit, & ad æternam gloriam euecturum

nes vnanimi consensu adibunt, amplexabuntur,

osculabuntur sacrum illud pignus, ac dicent

S. Ec. clesia *Cruce benedicta, qua sola fuisti digna portare*

Abulens. in *Mundi, pretium redemptionis nostræ. Verum*

Matth. q. dum, quo Crux apparebit, accedamus. Sed

172. non terræ proximus, quia ob terræ rotunditatem

mnibus videri non posset; sed in loco aeris celestis

Abulens. q. eminenti; comparebitque *lucidior Solo: & lucet*

176 & 172 *tur ex voluntate Dei. Ac propter hanc causam Crux*

sua paruitate à toto Mundo videri poterit: Deum

que efficiet, vt lux eius ab omnibus sit visibilis, et

que, tum vicinis, tum distantibus manifestetur

nd. v. t. p. r. a. s. u. a. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. Lumen illud concurreret, vt in-
 m. l. u. c. o. n. s. t. r. a. m. e. n. t. u. m. D. e. i. & e. u. m. q. u. e. m. D. e. u. s. v. o. l. u. e. r. i. t. c. a. u. s. a. b. i. t.
 t. i. s. & i. n. f. e. c. t. u. m. Sed notandum est tempus, quo splendor
 c. r. u. c. i. s. s. e. d. a. b. i. t. i. n. c. o. n. s. p. e. c. t. u. m. o. m. n. i. u. m. : q. u. a. n. d. o. , n. i. m. i.
 s. o. l. i. s. o. b. s. c. u. r. a. b. i. t. u. r. & L. u. n. a. n. o. n. d. a. b. i. t. l. u. m. e. n. s. u. u. m. & *Matt. c. 24*
 c. r. a. t. u. r. e. s. c. a. e. d. e. n. t. d. e. c. a. e. l. o. & v. i. r. t. u. t. e. s. c. a. e. l. o. r. u. m. c. o. m. m. o. u. e. b. u. n. t.
 n. e. m. n. e. s. t. u. r. & t. u. n. c. p. a. r. e. b. i. t. s. i. g. n. u. m. F. i. l. i. i. h. o. m. i. n. i. i. i. n. c. a. e. l. o. : v. t. n. o.
 m. b. o. m. b. i. s. c. o. m. m. o. n. s. t. r. e. t. u. r. q. u. o. d. t. u. n. c. q. u. i. l. i. b. e. t. C. h. r. i. s. t. i. a. n. u. s.
 f. a. t. e. n. t. c. o. g. n. o. s. c. e. t. v. i. r. t. u. t. e. m. C. r. u. c. i. s. e. i. u. s. q. u. e. g. a. u. d. e. b. i. t. l. u. m. i. n. e.
 c. a. e. l. o. q. u. a. n. d. o. a. f. f. e. c. t. u. s. c. r. e. a. t. u. r. a. r. u. m. i. n. c. o. r. d. e. e. i. u. s. o. b. s. c. u. r. a. b. i.
 t. u. r. & p. r. o. f. u. s. d. e. f. i. c. i. e. t. Q. u. a. m. o. b. r. e. m. d. i. e. i. l. l. o. s. o. l. a. r. a.
 e. t. a. p. p. a. r. e. b. i. t. L. u. n. a. l. u. c. i. d. i. o. r. & S. o. l. e. : s. o. l. a. c. r. u. x. s. p. l. e. n. d. e. s. c. e. t.
 p. e. r. T. r. a. n. s. o. s. q. u. e. p. e. r. t. o. t. u. m. M. u. n. d. u. m. d. i. f. f. u. n. d. e. t. r. a. d. i. o. s. : n. u. l. l. u. m.
 t. q. u. o. d. a. l. i. u. d. a. d. e. r. i. t. l. u. m. e. n. n. o. n. S. o. l. i. s. n. o. n. L. u. n. a. e. n. e. q. u. e. s. t. e. l. l. a.
 t. i. o. n. u. m. : s. a. c. r. u. m. i. l. l. u. d. l. i. g. n. u. m. i. n. M. u. n. d. o. i. p. s. i. u. s. S. o. l. i. s. t. u. n. c.
 f. u. n. g. e. t. a. r. o. f. f. i. c. i. o. u. n. d. e. q. u. a. q. u. e. f. u. l. g. e. b. i. t. t. r. i. u. m. p. h. a. b. i. t. i. n.
 e. m. C. o. m. m. o. n. i. l. o. c. o. & a. p. p. a. r. e. b. i. t. i. n. f. r. o. n. t. i. b. u. s. S. a. n. c. t. o. r. u. m. : T. u. n. c. *Cornel. in*
 s. i. g. n. u. m. C. r. u. c. i. s. a. p. p. a. r. e. b. i. t. i. n. s. i. n. g. u. l. i. s. e. l. e. c. t. o. r. u. m. f. r. o. n. t. i. b. u. s. *Matth.*
 S. i. g. n. e. m. u. s. S. e. r. u. o. s. D. e. i. i. n. f. r. o. n. t. i. b. u. s. e. o. r. u. m. V. t. s. i. g. n. i. f. i. c. e. t. u. r. *Apoc. 7.*
 m. e. r. i. t. o. C. r. u. c. i. s. g. l. o. r. i. a. m. p. o. s. s. i. d. e. r. i. C. a. p. i. t. i. h. u. i. c. s. i. n. e. m. i. m. p. o. n. o. r. e. f. l. e. x. i. o. n. e. q. u. a. d. a. m. s. p. i. r. i. t. u. a. l. i. n. o. s. t. r. o. p. r. o. f. e. c. t. u. i. a. p. p. r. i. m. e. v. i. l. i. : & e. s. t. q. u. o. d. V. b. i. c. e. c. i. d. e. r. i. t. l. i. g. n. u. m. i. b. i. e. r. i. t. *Ad. Phil. 3.*
 e. u. n. d. e. m. p. r. o. f. u. s. a. f. f. e. c. t. u. m. s. i. u. e. b. o. n. u. m. ; s. i. u. e. m. a. l. u. m. q. u. e. m. e. r. g. a. C. r. u. c. e. m. h. a. b. u. e. r. i. s. i. n. v. i. t. a. & m. o. r. t. e. t. u. a. i. n. e. x. t. r. e. m. o. l. u. d. i. c. i. i. d. i. e. h. a. b. e. b. i. s. S. i. m. o. d. o. f. u. e. r. i. s. a. m. i. c. u. s. C. r. u. c. i. s. & t. u. n. c. a. m. i. c. u. s. e. r. i. s. : s. i. m. o. d. o. f. u. e. r. i. s. i. n. i. m. i. c. u. s. & t. u. n. c. i. n. i. m. i. c. u. s. e. r. i. s. C. o. n. s. i. d. e. r. a. q. u. o. d. f. i. n. i. s. i. n. i. m. i. c. o. r. u. m. C. r. u. c. i. s. e. s. t. i. n. t. e. r. i. t. u. s. m. o. r. t. i. s. & a. t. e. r. n. a. d. a. m. n. a. t. i. o. ; *Phil. 3.*
 f. r. u. c. t. u. s. a. m. i. c. o. r. u. m. C. r. u. c. i. s. e. s. t. v. i. t. a. i. n. G. l. o. r. i. a. & f. a. e. l. i. c. i. t. a. e. t. e. r. n. a.

OYSTI
 DEREI
 P. I.
 O. V.

N 5 Con:

Confessio & manifestatio uinitatis Christi.

Matth. 25. **C**ongregabuntur ante eum omnes gentes. Hæc
ma conditio magnificentiæ & triumphus
dicis à sanctis Evangelistis descripta. Omnes
populi cuiusuis status & conditionis ante
Christi compatebunt: alii in aëre ad eius dexteram
in terra ad sinistram: & qui in aere, Beati erunt,
buntque dotibus corporis gloriosi præditi in
nubibus efformatis.

Primo erunt impassibiles quod ad culpam & po
nulla animæ inerit passio inordinati affectus: nul
pus inuader passio, quæ ei pœnam adferat & dol
Hæc impassibilitas longè perfectior erit ea, quæ
mus gaudebat in statu innocentiæ: *Adam potuit*

D. Aug. lib. 12. de Civ. d. ult. *mori, si non peccasset: at Beatus non potest mori*
dotis immortalitatis & impassibilitatis. Tu
perfectam illam attingent sanitatem, quæ in hac
tineri nequit: vnde D. Augustinus impassibilitatem
pellat plenitudinem sanitatis, sanitatem plenam &

Aug. c. 56. ad Dios. S. Ansel. in Elucidar. S. Tho. Ad dit. q. 73. a. 1.
tissimam, quæ corpus ab omni & quacunque
minimâ, ei nociua tuetur & liberat. Præterea est
coniuncta cum summa fortitudine: vnde, iuxta
mum, talis erit fortitudo corporum beatorum
montes. *Omniem molem terra pede vertere*
sent. Causa huius impassibilitatis duplex est: alia
eam esse perfectum dominium, quod habet
corpus, quale & Deus habet in anima Beati: alia
eam esse quietatem quandam corpori glorioso
tem, quæ illud reddat impossibile. Corpora igni
riosa cœlestium imitabuntur naturam corporum
que impassibilia & inalterabilia, peregrinarum
num alteratiuarum ac destructiuarum incap.
nonnullus, num vnus Beatus altero erit impassibilis

S. Tho. q. 83. art. 2. *ita & præmiorum, inter quæ etiam recentiorum*

libertas gaudebit diuersitate. Enimvero, quavis impassibilitas, cum sit perfectio negatiua, quia est negatio possibilitatis, maior aut minor esse nequeat; attamen tantum ad causam suam, qua est dominium anime supra corpus, quod maior erit in eo, qui maiori gaudebit fruitione & gloria in Deo, augeri ac diminui potest.

Impassibilitati beatorum corporum adicietur quoque subtilitas, qua corpus quod unumque, etiam durum & solidum penetrabunt: ita caelos, integritate eorum maiore illa: penetrabunt, quando cum Christo paradisi ingrediuntur. Idque rei subelli, proprium est, ut firmitatem penetratiua: sic acus subtilis dicitur quoque penetratiua. Quantum ad causam effectus huius, dico, tam non esse qualitatem corpori glorioso inhaerentem, qua hoc producat effectum: sed esse perfectum dominium anime gloriose in corpus, quia in virtute penetratiua, qua reliqua omnia corpora non gloriosa penetrare potest, ipsum corpus sibi Angelisque reddit simile: Deo, tanquam causa principali, & corpore ipso, tanquam causa instrumentali & obedienciali ad hunc effectum concutiente.

Subilitatem corporis gloriosi comitabitur aliam, nempe, agilitas, per qualitatem quandam motiua supernaturalem qualitati motiua naturali superadditam, qua corpus gloriosum summa cum velocitate, non motu duntaxat progressiuo & simultaneo; verum etiam, ut probabilis nostri Suarez fert sententia, mutatione instantanea, de vno extremo ad aliud, non pertranscundo medium, sese mouere potest. Huius opinionis videtur quoque esse S. Augustinus, cum docet motum Beati similem futurum cogitationi: vnde quemadmodum cogitatu subito transire possumus de loco ad locum, de vno extremo ad aliud, absque eo quod cogitemus de medio: ad eundem modum se quoque mouere poterit corpus gloriosum. Idem affirmat sanctus Bernardus: Talis erit, inquit ille, Beatorum velocitas, ut possint, si velint, absq. omni mora, seu difficultate, ipsam quoque cogitationum nostrarum sequi ad omnia velocitate. Ratio huius

S. Tho. Ad dir. q. 83.
Suarez 3. p. 10. 2. q. 48. sect. 5.

Suarez diff. 48. sect. 4.

S. Aug. Enchir. c. 90.

Serm. 4. in fest. omn. Sanctoꝝ

UNIVERSITÄT PADERBORN

huius effectus est, quia anima gloriosa in nullo
 tur a corpore, & simul cum corpore tali opera-
 bertate, ac si esset a corpore seiuncta: & quia
 ipsam mouere potest in hac ratione motus, vel
 li, poterit quoque & corpus suum mouere.

Ultima dos corporis gloriosi est claritas
 dundantiam claritatis animæ; & quemadmodum
 maior aut minor erit, iuxta maius aut minus Be-
 meritum, ita quoque maior aut minor lux erit

*Suarez 9.
 38. scilicet 2.*

Corpora beata non lucida
 & pellucida & transparentia erunt, simulque
 ta & clara instar vitri colorati: & color prop-
 tus erit carni corporis humani, claritas qualitas
 ria, transparentia conditioni densitatis corporis
 riosi, quæ densitas non ferri; sed vitri densitas
 erit. Ita affirmat sanctus Gregorius super

Iob. c. 28.

Iob: Non comparabitur ei aurum aut vitrum
 harmonia corporis gloriosi obuia & manifesta
 culis corporeis; non tantum caro; sed etiam
 ui, venæ, humores, viscera, cum omnibus inter-
 corporis Beati conspicientur. Quæ sunt non
 corpora beata propriis induta erunt vestimenta

*S. Anselm.
 Ber. lib. 10.
 c. 13.*

Psal. 103.

spondet S. Anselmus negatiuè; *Beati nudi erunt
 omni decore fulgebunt.* Nudi erunt vestibus
 bus, at lucis induti vestimentis colorum diuersi-
 stinctis: *Amictus lumine sicut vestimento.* Unde
 colorem gestabunt sancti Martyres, aliam aliam
 ctæ Virgines. Plura alia prætereo, quæ de perfectis
 gloriosarum dotium, quibus Beati præditi erunt
 possent: satis erit affirmare, corpus beatum bal-
 ctionibus instructum fore perfectissimum in esse
 rari. In esse perfectum erit per dotem impassibilitatis
 claritatis; in operati perfectum erit per dotem
 & subtilitatis. Præter perfectionem dotium
 perfectam beatitudinem cunctorum sensuum
 lium, quolibet circa proprium obiectum actuato.
 accedet ornamentum ex Aureola Martyrum
 & Confessorum.

Concludo hoc punctum reflexione quædam
 Anselmo de promptâ. *Placeret tibi, si esses ista*

Abalon? In eius corpore non erat macula, & eius coma
 merito pretio pendebatur praeclara. Quid si cū hoc decore esses
 tam velox, quā Azael, qui cursu pedum praeuertebat ca-
 reas? Quid si cum his duobus, ista esses fortis, ut Sampson,
 mille viros armatos prostravit in una mandibula?
 Quid si cum his eribus esses tam liber, quā Augustus, cui
 totus Mundus servavit? Hoc idem propositum prole-
 quitur idem S. Doctor, eodem modo discurrendo & in-
 terrogando de abundantia delictarum & Sapientiā Sa-
 lomons: de multitudine annorum Mathusalem, qui se-
 ne mille vixit annis: & omnia ista iam dicta magna cen-
 tentur dona; ast scito, concludit idem Sanctus, quod
 comparatione perfectionum, quibus dotati sunt Beati,
 pulchritudo Absalonis est deformitas & scditas, velo-
 citas Azacis est tarditas; fortitudo Sampsonis est debili-
 tas & infirmitas, libertas Augusti Caesaris est servitus,
 felicitas & consolaciones Salomonis, vti & Sapientiā eius,
 aut mortificationes & ignorantia, & longa vita Mathu-
 alem est exufflatio quaedam & veluti momentum ali-
 quod. Hæc de intrinseca Beatorum Gloria.
 Non deerit quoque extrinseca Gloria ornamentis &
 splendoris nubium, in quibus, veluti in propriis sedebunt
 thronis. Tali apparatu & pompâ instructi die illo extre-
 mo Iudicii comparebunt Beati: & dabunt gloriam Chri-
 sto, manifestabunt ac confitebuntur eiusdem Diuinita-
 tem, quia gloriam, quam possident, non nisi à Christo tan-
 quam à causa principali & instrumentali, in quantum ni-
 mirum Deus est & homo; se obtinuisse agnoscent & de-
 latabunt. Tria insuper principalia signa, è quibus cog-
 nosci potest Diuinitas Christi, & quod Christus sit ve-
 rus Deus, assignantur in sacra scriptura: Operatio miracu-
 lorum, Remissio peccatorum, & Manifestatio secretorum
 cordium. Et omnia hæc signa die illo Sancti cognoscent.
 Videbunt tot & tanta miracula in confirmationem,
 quod Iudex ille, qui venit iudicare Mundum, sit verus
 Deus; & remissionem peccatorum suorum opera Chri-
 sti factam fuisse agnoscent, experienturque cunctos suos
 cogitatus occultosque cordis affectus Christo Domino
 notos esse & manifestos.
 Congregabuntur etiam ante Iudicis conceptum mi-
 sereri damnati in terra, ast modo prorsus contritio & op-
 positio

CVSIT
 DERET
 II
 OM

Suarez
disp. 50.
sect. 5.

posito Beatorum Glorie. Comparebunt terti-
& tenebrosi: passibiles, & actu ignis tormentis plu-
entes, densi & graues Neq; ex eo, quod corpora volun-
torum sint passibilia, erunt quoque corruptibilia. At
ignis ille, cum operetur vt instrumentum Dei, thro-
illa torquet & excruciat, non tamen eadem opere
pet aut destruet. Ex hoc apparatu omni infelicitate
misera refertissimo fatebuntur etiam damnati, quod
esse verum Deum, vt supra dictum est. Hac Respon-
centia Iudicis d' xisse sufficiant; discurrant
Assessoribus eius.

De Assessoribus Iudicis

CAPUT II.

Isa. 3.

Dominus ad iudicandum veniet cum Sanctis
re. Non solus ad iudicandum veniet Dominus
mendo illo Iudicii die, sed aliorum Sanctorum

Sap. 3.

comitatu: Iusti iudicabunt nationes. Hoc idem se op-

Matth. 29.

idemmet Christus: Sedebitis & vos super sedes iudic-

Luc. 22.

indicantes. Et idem confirmat Apostolus eadem

1. Cor. 6.

Sancti de hoc Mundo iudicabunt. In hac materia non est
certum, & aliud dubium, Certum est certum est
propter loca S. Scripturæ iam allegata, quod
thronis iuris sedentes cum Christo iudicabunt, & quod
est, quinam sint illi Sancti qui iudicabunt, & quod
Nonnulli asserunt, quod cum Christo iudicabunt
omnes homines perfecti, esto non sint religiosi
opinionis sunt multi SS. Doctores, Hieronymus
stinus, Gregorius, Anselmus.

Suarez.

disp. 57.

sect. 4.

S. Hier. ep.

28.

S. Aug. in

Pf. 49.

S. Greg. lib.

5. mor. c. 16.

S. Ansel. in

Elucid.

S. Th. in 4.

dist. 47.

Anton. p. 4.

tit. 14. c. 11.

§. 6.

Alii volunt, hanc promissionem factam esse
giolis, hanc opinionem amplectuntur S. Thom.
Abulensis, & alii addunt super D. Angel. cus, mag.
& quoscunq; Religiosos, sed solum perfectos
ros: quia promissio Christi nis solum modo facta
reliquerunt omnia propter Christum, & perfecti-
tione Christum secuti fuerunt. Idem asserit S. Anton.
& vult quod non solum in se perfecti sint, sed
runt etiam alios. S. Antonius, & Abulensis
gium excedunt quocunq; ad SS. Martyres, sanctos